

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Gorinchem

13/06/2019
jaargang 97

nr **37**

Op 1 april 1994, Goede Vrijdag, wordt de gemeente van Gorinchem opgeschrikt door het plotselinge overlijden van ds. D. Hakkenberg, in de leeftijd van 65 jaar. In De Saambinder van 7 april 1994 wordt hij door ds. R. Boogaard herdacht. Deze schrijft onder meer: 'Hij droeg de noden en de zorgen van de gemeente(n) op zijn hart. Hij had een herderlijk hart en een priesterlijke bewogenheid. Dit deed hem biddend en ook

vaak zuchtend, in liefde en oprechtheid, het goede voor onze gemeenten zoeken. (...) Onze broeder had geen stok om te slaan, maar toch maakte hij, als het niet ten koste van de waarheid was, vaak gebruik van de twee stokken die in Zacharia 11 genoemd worden: Lieflijkheid en Samenbinders. Dit was niet het gevolg van zijn edel karakter, maar van de genade die de Heere hem in zijn leven geschonken had'.

Doodzwijgen

Groot was het wonder dat in Jezus' Naam door de apostelen Petrus en Johannes was verricht. De kreupelgeborene is niet door goud of zilver genezen, maar wat hij ontving kreeg hij in Jezus' Naam. Waar echter de Heere Zijn wonderen verheerlijkt, zit de satan niet stil.

En als zij hen geroepen hadden, zeiden zij hun aan, dat zij ganselijk niet zouden spreken noch leren in de Naam van Jezus.

Handelingen 4:18

De beide apostelen zijn met de genezen kreupelgeborene gevangen genomen. Voor de rechtbank van het Sanhedrin worden zij gerechtelijk onderzocht. Vervuld van de Heilige Geest mogen ze van zichzelf afwijzen en de aandacht richten op Hem, Die door de Joden verworpen maar van God verkoren was om het Fundament te zijn waarop de Heere Zijn Kerk bouwt. Ze getuigen vrijmoedig: 'En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welchen wij moeten zalig worden' (vers 12). Hier spreken zij, vervuld met de Geest der wijsheid, de woorden Gods. Dit is het hart van het Evangelie. Hoe duidelijk wordt het Sanhedrin, maar ook óns aanprezen dat we op géén andere manier met God verzoend kunnen worden.

Vrijmoedig getuigenis

Verwonderd hebben de leden van de Joodse Raad geluisterd naar dit vrijmoedig getuigenis van deze eenvoudige, ongeleerde mensen. Ze zitten ermee en ze zouden het liefst die gehate volgelingen van Jezus ter dood willen veroordelen. Ze willen het wel, maar ze kunnen niet loochenen wat er in Jezus' Naam gebeurd is. Bovendien vrezen zij het volk, dat onder de indruk is gekomen van het grote wonder dat is geschied. Daarom besluiten ze om het nu alleen te laten bij een ernstig (maar tegelijkertijd dodelijk en hatelijk) dreigement.

ds. J.W. Verweij,
Zwijndrecht

Zo laten zij Petrus en Johannes met de kreupelgeborene weer komen. Zij mogen niet meer spreken noch leren in de Naam van Jezus. Dit is nu de vrucht van de zelfhandhaving van mensen onder de prediking van de enige Naam tot zaligheid. Op welk een satanische wijze tracht de vorst der duisternis toch door middel van zijn gewillige dienaren de boodschap der zaligheid in ons leven ongedaan te maken. De leden van het Sanhedrin loochenen Jezus' Naam. Eerst hebben zij Hem veroordeeld tot de kruisdood. Maar nu moet Zijn Naam het ontgelden. Zij willen nooit meer van Hem horen of spreken. Van die Naam moet door iedereen worden gezwegen. Hij moet dóódgezwegen worden!

Dit is al een oude tactiek van de satan en zijn dienaren. In de wereld moet van God en van de daden in Zijn Naam verricht, niet gesproken worden. Aanvankelijk proberen zij het te loochenen met leugen en bedrog. Maar als dat niet lukt, dan zullen ze het... doodzwijgen!

Deze oude methode komt nu nog voor. In de publieke wereld wordt immers niet gesproken of geschreven in de Naam van Jezus. Daar is geen plaats voor de enige Naam, omdat alleen de namen van mensen gelden. Namen van sportgoden en muzikanten. Mensen van naam, die op allerlei manieren hun roem trachten te vergroten, hebben het voor het zeggen. De duivel is niet voor niets de overste der wereld; hij verslaat er zijn miljoenen die nog nooit hoorden van de Naam van Jezus.

Geblinddoekt

Arme mensen, die zich zo geblinddoekt laten meesleuren naar de ontzaglijke eeuwigheid. Dáár zal immers blijken hoe satan hen bedrogen heeft, dat hij mensenmoordenaar is van den beginne. Maar Petrus en Johannes horen deze bedreiging niet uit de mond van de lieden der wereld. De leden van het Sanhedrin zijn gezaghebbende leden van de kerk! Zij zijn de geestelijke leidslieden van het volk!

Hieruit blijkt wel dat satans arbeidsterrein niet beperkt blijft tot dat van de wereld. Ook de kerk is zijn arbeidsplaats. Hier wordt dezelfde tactiek gebruikt: zwijgen van Jezus' Naam. Dat kan zelfs op een schijnbaar zeer rechtzinnige wijze. Er kan gesproken worden over bekering en wedergeboorte, terwijl men niets hoort van Jezus' Naam. Dan wordt Hij ook doodgezwegen. En als doodzwijgen niet meer mogelijk is, dan gaat de duivel 'reclame' maken voor Jezus' Naam, om Hem zo te ontheiligen. Dat gebeurde bijvoorbeeld

In dit nummer

4

Commentaar:
Verklaring van
verbondenheid

9

Ds. G. Clements
25 jaar predikant

20

Goedewil
en Wilniet

- 2 Doodzwijgen
- 3 Het zien op Jezus in Zijn leven [24]
- 5 Stéfanus, een Pinkstergetuige [2]
- 6 100 jaar De Saambinder [23]
- 7 Al deze woorden [24]
- 8 Een nieuwe manier van bijbeluitleg [4]
- 10 Kerkelijk jaarboek 2019
- 11 Boekennieuws
- 12 Jeugdtribune
- 13 Kerknieuws
- 14 Berichten
- 14 Kerkdiensten

door die dienstmaagd die Paulus en Silas in Filippi achterna liep, uitroepend: 'Deze mensen zijn dienstknechten Gods des Allerhoogsten, die ons den weg ter zaligheid verkondigen' (Hand.16:17). Maar Paulus mocht dit satanische doel doorzien en sprak: 'Ik gebied u in den Naam van Jezus Christus, dat gij van haar uitgaat. En hij ging uit terzelfder ure' (vers 18). Maar hier tracht de duivel door stilzwijgen en doodzwijgen Jezus' Naam en daardoor ook Zijn werk krachteloos te maken. De Naam Jezus betekent: Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. Heeft dat betekenis in uw leven gekregen? Of werkt u ook mee aan het doodzwijgen van Zijn Naam, door de plaatsen te ontlopen waar over Hem gesproken wordt? Of klinkt ook uit uw mond: Zwijg daar maar over? Hoevelen zullen eerlijk moeten zeggen dat hierin hun beeld getekend is. Daardoor is hun levensstijl in alle facetten zo wereldsgezind. Hoe gaan we gekleed? Waarover spreken we? Wat zijn onze idealen? Wat lezen we? Waar luisteren we naar? Waar kijken we naar? Wie zijn onze vrienden?

Moeten velen bij de beantwoording van deze vragen niet zeggen dat ze uit hetzelfde goddeloze levensbeginsel als de leden van het Sanhedrin gevoed worden? Nooit van Jezus' Naam willen horen! O, zo rechtzinnig. Een kast vol degelijke boeken. Aan de buitenkant van het leven onberispelijk. Spreken over God en over de leidingen met Zijn volk. In de gezelschappen van de ware vromen verkeren. Maar toch, vreemde deling van het leven uit Jezus en door Jezus. Het is in het leven van deze mensen nog nooit wáár geworden. Is uw deugd al een wegwerpelijk kleed geworden? Hoe staat het wat deze zaak betreft in onze gezinnen? U heeft beloofd om in de Naam van Jezus uw kinderen te onderwijzen. Of wordt die Naam in uw gezin óók doodgezwegen? Worden door de media alleen maar de namen van de wereldgroten uw huiskamer binnengebracht? Wordt door middel van zoveel lectuur, die in onze gezinnen niet thuishoort, de Naam van Jezus doodgezwegen? Maar waar de Heilige Geest uw echte naam, die van zondaar of zondares, heeft bekend gemaakt, dáár is de vijandschap verbroken tegen de enige Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid. Dan wordt een rampzalige vertroost door de prediking van Hem Wiens Naam is: Zaligmaker. Dan wordt ook geleerd: Hoe heilig is Zijn Naam!

Isaac Ambrosius

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

Het zien op Jezus in Zijn leven [24]

HOOFDSTUK 3

1. Van het derde jaar van de bediening van Christus, en in het algemeen van hetgeen Hij in dat jaar gedaan heeft

Tot hiertoe is alles stil geweest. Noch de Joden, noch de Samaritanen, noch de Galileërs hebben tot nu toe de leer of de persoon van Jezus Christus gelasterd. Hij heeft overal in vrede voortgepredikt, tot het begin dezes jaars toe. Ik zal nu nog niet spreken van Zijn lijden; ook zal ik nog niet veel spreken van hetgeen Hij gedaan heeft. Vele dingen zijn er in dit jaar gesproken en gedaan die ik moet voorbijgaan om niet te uitgebreid te zijn. Alleen die dingen die hoofdzakelijk op het grote werk van onze zaligheid betrekking hebben, zal ik in deze stukken noemen, zoals:

1. In de aanstelling van de apostelen.
2. In Zijn aanneming van zondaren.
3. In de zachtheid van Zijn juk en de lichtheid van Zijn last die Hij de mens oplegt.

2. Van Christus' aanstelling van de apostelen

In de aanstelling van Zijn apostelen zijn verscheidene opmerkswaardige dingen. De evangelist Lukas heeft het aldus voorgesteld: 'En het geschiedde in die dagen, dat Jezus uitging naar de berg om te bidden, en Hij bleef de nacht over in het gebed tot God. En als het dag was geworden, riep Hij Zijn discipelen tot Zich, en verkoos er twaalf uit hen, die Hij ook apostelen noemde' (Luk. 6:12,13). Tot nog toe had Christus alleen geleerd, maar overmits Hij na Zijn hemelvaart noodwendig een bediening moest hebben tot aan het einde der wereld, zo heeft Hij nu reeds enigen willen verkiezen die in de tijd van Zijn bediening bij alle gelegenheden bij Hem zouden zijn, totdat Hij zou zijn opgenomen in de hemel.

In deze verkiezing of aanstelling staat vooreerst aan te merken:

- 1) de Persoon, door Wie zij verkoren zijn: Jezus Christus.
- 2) de plaats, waar zij verkoren zijn: op een berg.
- 3) de tijd wanneer zij verkoren zijn: ná dit waken en bidden de gehele nacht, en als het dag was geworden.
- 4) het gezelschap waaruit zij zijn verkoren: dat waren Zijn discipelen. Uit hen heeft Hij deze verkiezing gemaakt.
- 5) het getal dergenen die Hij verkoren heeft: zij waren twaalf, niet meer, niet minder.
- 6) tot welk doel dezelve zijn uitverkoren: tot het apostelschap. Hij verkoos er twaalf, die Hij ook apostelen noemde.

1. De Persoon door Wie zij zijn verkoren, is Jezus Christus. Zij hebben zichzelf niet uitverkoren, maar Christus heeft hen verkoren. Deze roeping was onmiddellijk, en dientengevolge zeer heerlijk. Maar nu hebben wij naar zulke roepingen niet meer uit te zien, en daarom zal ik hier niet bij blijven staan. Merk alleen in het voorbijgaan dat de bedieners van het Evangelie moeten zijn dienaars van Christus, onmiddellijk of middellijk geroepen.

(wordt vervolgd)

Verklaring van verbondenheid

De viering van 400 jaar Dordt eindigde op woensdag 29 mei met een Verklaring van Verbondenheid tussen veertig kerken en geloofsgemeenschappen. Onder die kerken en geloofsgemeenschappen zijn remonstranten, pinkstergroepen, de Vergadering van gelovigen en het Leger des Heils.

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den
IJssel

Velen zullen ervan gecharmeerd zijn dat een zo breed gezelschap in kerkelijk Nederland zich kennelijk aan elkaar verbonden voelt. Eindelijk een begin van het herstel van de kerkelijke eenheid in Nederland, zal menigeen denken. De Verklaring van verbondenheid begint met het citeren van Johannes 17:20, 21: 'En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen die door hun woord in Mij geloven zullen. Opdat zij allen één zijn, gelijkterwijs Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn, opdat de wereld gelove dat Gij Mij gezonden hebt'. De oproep tot eenheid uit de mond van de Heere Jezus Zelf mag ons als reformatorische gezindte wel verootmoedigen. De kerkelijke verdeeldheid is betreurenswaardig. Maar voor verbinding en verbondenheid moet er toch een gemeenschappelijke basis zijn? Je kunt wel de 'eenheid in Christus' belijden, maar waar steunt die eenheid dan op?

Ware kerk

Het is zeker waar dat er geen twee Heilige

Geesten zijn en daarom ook geen twee kerken, zoals prof. dr. A. van de Beek stelde tijdens de op vrijdag 31 mei gehouden nationale synode. Er is slechts één ware kerk, maar dan wel in de zin van artikel 29 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Daar worden de kentekenen van de ware kerk genoemd: de reine (zuivere) prediking van het Evangelie, de reine (zuivere) bediening van de sacramenten en het gebruik van de kerkelijke tucht. Daar ging het ook 400 jaar geleden in Dordt om. De waarheid was in het geding. Dwalingen moesten worden weerlegd. Ds. Balthazar Lydius bad bij de opening van de Synode van Dordrecht op 13 november 1618: 'Laat ons niet staan naar ijdele roem, elkander tergende, elkander benijdende, maar zorgvuldiglijk de enigheid des geestes door de band des vredes bewaren. Maak, dat wij altijd bedenken, dat een zodanige strijd velen beter is, die ons met God verenigt, dan de vrede, die ons van God scheidt; en dat het twee vriendinnen en tweelingzusters zijn, de waarheid en de vrede; dat de vrede tot ons niet zal ko-

men, indien wij de waarheid, haar zuster, niet liefhebben'.

Diepe verschillen

Vrede ten koste van de waarheid is geen ware vrede. Dat beseften de mannen van Dordt heel goed. Daarom probeerden zij niet om met de remonstranten tot een akkoord te komen, maar volgde er een scherpe veroordeling, omdat de waarheid dat vereiste. Zijn de kerkelijke verschillen dan zover vervaagd dat we ons anno 2019 daarover niet langer druk moeten maken? De Verklaring van verbondenheid erkent wel de verschillen in overtuiging en geloofsbeleving en wil die ook niet ontkennen of bagatelliseren. Tegelijkertijd wordt gesteld dat er meer is dat aan elkaar verbindt, dat is de Naam van Jezus Christus. Maar het gaat niet alleen over verschillen in overtuiging en geloofsbeleving. De verschillen gingen 400 jaar geleden dieper. Er was sprake van een wezenlijke tegenstelling: Is het behoud van zondaren een werk van God alleen, of is zalig worden afhankelijk van de gelovende mens? Zonder de menselijke verantwoordelijkheid te ontkennen, beleden de Dordtse vaders de vrijmacht van God en de onmacht van de mens. God ontvangt de eer in het zaligen van zondaren.

Actueel

De Dordtse Leerregels als een reactie op de artikelen van de remonstranten zijn nog steeds actueel. Waren het 'broeders' die in 1619 werden weggestuurd? Was het een historische vergissing? Dr. C.A. van der Sluijs wijst er op (RD, 31 mei) dat het verschil tussen het remonstrantisme en het calvinisme miniem lijkt, maar in wezen is dit het verschil tussen leven en dood. Hij typeert het hedendaagse remonstrantisme daarom als 'een geraffineerde en doodgevaarlijke zaak'. Met die constatering zijn we er echter niet. Sluipet het remonstrantisme ook niet onze gemeenten binnen? Het gedachtengoed uit evangelische kringen gaat ons niet voorbij. Wat is het nodig dat de Dordtse Leerregels blijvend een plaats hebben tijdens de catechisatie, tijdens gemeentevonden of andere gelegenheden. Het goud van Dordt mag niet onaangeroerd op de plank blijven liggen. Nu mede door de secularisatie de verving ook in het kerkelijke leven toeslaat, kan het bestuderen van de Dordtse Leerregels ons niet alleen bepalen bij waar het ons ook behoeden voor het streven naar vrede ten koste van de waarheid.

Stéfanus, vol van de Geest

‘En Stéfanus, vol van geloof en kracht, deed wonderen en grote tekenen onder het volk’.

Handelingen 6:8

J. van 't Hul,
Lieren

Er zijn zeven diakenen gekozen, onder wie Stéfanus.
Wie is die man?

Van zijn burgerlijke afkomst weten we niets. Zijn vader en moeder zijn ons onbekend. Zijn familie kennen we niet. Zou de man getrouwd zijn geweest, misschien kinderen hebben gehad? Wat deed hij voor de kost, was hij rijk of geleerd, of behoorde hij tot de kleine luyden van die tijd? Lukas zwijgt erover. Hij laat slechts het volle licht laten vallen op: Stéfanus als getuige.

Over de naam 'Stéfanus' is wel iets te zeggen. Deze jongensnaam is afgeleid van het Griekse 'stephanos', wat staat voor: 'krans', of 'kroon', als overwinningsprijs na een wedstrijd. Dat beeld gebruikt Paulus ook in 1 Korinthe 9:25: 'Dezen dan doen wel dit, opdat zij een verderfelijke kroon zouden ontvangen, maar wij een onverderfelijke'. Straks wacht Stéfanus de onverderfelijke martelaarskroon. Dan steekt hij 't hoofd omhoog en mag hij de eerkroon dragen, 'door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen'.

Vol van de Geest

Wat we verder van Stéfanus weten, overstijgt alle aardse personalia. Hij is een man van goede getuigenis (vers 3). Er gaat dus een goede geur van hem uit. Hij is 'vol des Heiligen Geestes en der wijsheid' (vers 3). Hij is 'een man vol des geloofs' (vers 5) en ook nog eens 'vol van geloof en kracht' (vers 8).

Over zijn geloof zeggen de kanttekenaren: '...zowel voor kennis en toestemming der leer, als voor een vast betrouwen op de Evangelische beloften'. Hij is overgoten met de verse olie van de Heilige Geest, vol van geloof, vol van genade, kracht en

Stéfanus is overgoten met de verse olie van de Heilige Geest.

wijsheid (ook een gave van de Geest). Hij wordt geleid door de Geest (Die in alle waarheid leidt), is in ruime mate versierd met de gaven van Pinksteren en leidt dus een teer en aangebonden leven. Stéfanus is een uitverkoren vat, een man met genade, een rijk bedeed Pinksterkind. Stéfanus is 'één van de heilige ijveraars voor de Naam van Jezus. Hij was niet alleen een goed diaken, maar ook een voortreffelijk evangelist' (I. Kievit). Stéfanus deed echt meer dan alleen 'de tafelen dienen' (vers 2).

Over zijn werk is ook wat te zeggen. Hij mag ellendigen helpen in hun nood; hij mag getrouw en naarstig aalmoezen geven aan de nooddrufftigen, met een bewogen hart en een toegenegen gemoed armen, zieken en ongelukkigen helpen waar dat maar

nodig is. Hij mag, kortom, 'met troostelijke redenen uit het Woord van God aan de armen en ellendigen hulp bewijzen' (uit het formulier tot bevestiging van diakenen).

Wonderen en tekenen

'...deed wonderen en grote tekenen onder het volk' (Hand. 6:8b). 'Zij die vol zijn van geloof, zijn vol van kracht, omdat door het geloof de kracht Gods in ons werkt' (Henry). In de kracht van het geloof doet Stéfanus wonderen en grote tekenen onder het volk. Kort geleden werd dat nog alleen van de apostelen gezegd: '...en vele wonderen en tekenen geschieden door de apostelen' (Hand. 2:43b). En: 'Door de handen der apostelen geschieden vele tekenen en wonderen onder het volk' (Hand. 5:12b). Nu is het opeens ook diaken Stéfanus die in Jeruzalem wonderen en grote tekenen doet.

Stéfanus is een man des Geestes en is vervuld met gaven van de Geest. 'Bij zijn ziekenbezoeken zal menige nood hem in het oog zijn gevallen, menige klacht hem ter ore zijn gekomen, welke niet met een stuk geld of een portie soep was te verhelpen, maar waar geestelijk moest worden ingegrepen, moest worden gebeden, hemelse krachten en Goddelijke hulp afgesmeekt, in zulk een kamertje vol zorgen, aan zulk een ziekbed, in zulk een verduisterd hart. Daar vonden nu de Geestesgaven van de heerlijke man een gezegende werkkring (K. Gerok, Duits theoloog uit de negentiende eeuw, aangehaald door Dächsel).

Stéfanus is een uitverkoren vat, een man met genade, een rijk bedeed Pinksterkind. Stéfanus is één van de heilige ijveraars voor de Naam van Jezus.

Diakenbank

Zo'n man is, zouden wij zeggen, onmisbaar in de diakenbank. 'Maar de Heere zegt: Ik haal hem thuis en zal met het Mijne doen wat Mij behaagt. De luister van de verheerlijkte Christus moet uitblinken en het zal blijken dat de zaak van de Koning voortgang heeft, al sterft er een van Zijn knechten' (I. Kievit).

(wordt vervolgd)

Steun en hulp aan geloofsgenoten

De 'Hongaarse opstand', zo werd de strijd genoemd die zich in 1956 afspeelde. De opstand heeft dertien dagen geduurd. Naar schatting zijn toen 3.250 mensen omgekomen, 2.500 Hongaren en 750 Russen. En er waren 14.250 gewonden, 13.000 Hongaren en 1.250 Russen.

Boedapest in 1956.

A. Bel,
Vlaardingen

In maart 1944 werd Hongarije door de Duitsers bezet. In 1945 werd het land door de Sovjettroepen bevrijd, maar de bevrijders werden de nieuwe bezetters. Er kwam een communistisch regime. De opstand in 1956 was als een vreedzame betoging begonnen, maar later werd het grimmiger. Toen werd Rusland door de regering te hulp geroepen. Op 4 november 1956 viel men het land binnen. Met name Hongaarse christenen kregen het nu moeilijk.

Al op 8 november 1956, enkele dagen na de inval, deed ds. L. Rijkssen in De Saambinder een dringend beroep op de lezers om ook in financieel opzicht hun medeleven te betonen. Hij deed dit namens de deputaten bij de Hoge Overheid. Later nam de commissie voor Bijzondere Noden het inzamelen van geld en kleding ter hand. De commissie werd later omgezet in een deputaatschap. Een week later stond de opbrengst van de collecte in Genemuiden al in De Saambinder: f 2.004,92. In totaal zou er 60.000 gulden binnenkomen.

Liefst ouderwetse kleding

Maar het viel niet mee om dit geld op de juiste plaats te krijgen. Het zou gemakkelijk geweest zijn om het geld aan een of andere instantie af te dragen, zo schreef de commissie. 'Maar daarbij zou het eigenlijke doel: steun en hulp aan onze geloofsgenoten aldaar,

die krachtens belijdenis en levensopenbaring het dichtst bij ons leven, wel zeer zijn voorbijgestreefd.'

Het dichtst bij ons – een half miljoen van de 2,4 miljoen protestanten die in 1956 in Hongarije woonden was van calvinistische signatuur.

Op den duur kwamen er ongeduldige vragen. Op de classis Rotterdam werd binnen een jaar door drie gemeenten dezelfde vraag gesteld: Hoe zit het met het geld voor Hongarije? Een concreet antwoord werd niet gegeven. We doen ons best, daar kwam het op neer.

Onverwachts kwam men in contact met mensen in Amsterdam die beschikten over adressen van geloofsgenoten in Hongarije die dringend kleding en andere dingen nodig hadden. Het was toen al 1959. Die mensen in Amsterdam beschikten echter niet over de financiële middelen die nodig waren om hulp te bieden. De commissie voor Bijzondere Noden wél, en zo kwam de hulpverlening op gang.

Wat was er zoal aan kleding nodig? We lezen in De Saambinder van 5 maart 1959: 'Voornamelijk komt te pas gebreide wollen kleding. Vooral voor kinderen is dat zo welkom. Dan kleding voor oudere vrouwen en dan liefst de zogenaamde ouderwetse kleding, zowel onder- als bovenkleding. En niet te vergeten jassen en mantels.' Later is via het 'Centraal Comité voor hulp aan Hongarije' vanuit Nunspeet nog jarenlang op grote schaal kleding ingezameld.

Uitgeput?

In het verslag van de Generale Synode in De Saambinder van 31 mei 1962 kwam Hongarije weer ter sprake.

'Ds. K. de Gier brengt verslag uit. Het werk van zending van goederen, medicijnen enzovoort naar Hongarije is geheel beëindigd, daar deze kas geheel uitgeput is. De laatste tweeduizend gulden zijn geschonken voor de aankoop van een luidklok door een gereformeerde gemeente te Boedapest, anders mag er van de overheid geen nieuwe kerk gebouwd worden.'

In De Saambinder van 17 oktober 1974 staat een verslag van de Generale Synode

die een maand eerder gehouden werd. Het deputaatschap voor Bijzondere Noden rapporteerde onder meer dat uit het 'Hongarije-fonds' gelden beschikbaar waren gesteld aan een comité dat zich beijvert hulp te verlenen bij de herdruk van de Bijbel in het Hongaars. Een bedrag werd niet genoemd, wél in de Acta. Het ging om f 14.688,64. Vermeld werd ook: 'Dit was nog over van hetgeen tijdens de Hongaarse opstand in 1956 was bijeengebracht'.

Bart en Kees

De kas is in 1962 uitgeput, maar in 1974 blijkt er nog bijna vijftienduizend gulden te zijn. Hoe kan dat? Laten we ons eens voorstellen hoe Bart en Kees in hun samspraken hierover gesproken zouden hebben.

Kees: Ik vind het een raadsel, Bart. Weet u hoe dit zit?

Bart: Och, m'n jongen, dat is al zo lang geleden.

Kees: Dit vind ik geen antwoord op mijn vraag.

Bart: En dan de leraars die er zich voor beijverd hebben... Je moet een weinig vertrouwen hebben, Kees.

Kees: Ja, dat heb ik wel, maar...

Bart: ...en ze hebben verantwoording afgelegd aan de Generale Synode.

Kees: Ik ben geheel gerustgesteld, Bart.

(wordt vervolgd)

RUBRIEK AL DEZE WOORDEN [24]

De belofte bij het vijfde gebod

TIEN GEBODEN VOOR ONS

'Gij kinderen, zijt uw ouders gehoorzaam in den Heere; want dat is recht. Eer uw vader en uw moeder (hetwelk het eerste gebod is met een belofte), opdat het u welga, en dat gij lang leeft op de aarde.'

Dit schrijft Paulus in Efeze 6:1-3 over het vijfde gebod. Zoals we zagen bevat het tussengebod de **eis** om te (respect)eren en een **belofte**. Een belofte om aan te sporen tot het onderhouden van Gods gebod(en). Om te buigen onder de heerschappij van Zijn oppergezag, waarbij het God belieft dat uit te voeren, allereerst door middel van de handen van de ouders.

Over deze belofte gaat het nu. Wat houdt die belofte nu precies in? Bij het vierde gebod hoorden we over 'rusten, in nieuwtestamentisch licht'. Nu gaat het over 'gehoorzamen, in nieuwtestamentisch licht'. Bij de Sinai wordt ook de jonge generatie aangesproken. Daar klinkt de belofte 'opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HEERE uw God geeft'. Met het uitzicht op het land der belofte dat de HEERE bezig is te schenken. Ook al zou dit nog bijna veertig jaar duren. Ook al zullen

tijdens de woestijnreis de gevolgen van óngehoorzaamheid, tegen God en mensen, pijnlijk blijken.

Het gaat volgens de oorspronkelijke bevoording duidelijk om onze levensdagen op de aarde. Dat is breder dan Kanaän. Het gezin is de oefenschool voor de intermenselijke verhoudingen, waarover de tweede helft van de tien geboden gaat. Daar worden het geweten en het gevoelsleven immers voor het léven gevormd.

Op die eerste twaalf jaar levensjaren kunnen we niet te zuinig zijn. Een houding van eerbied en respect werkt dóór: in het onderwijs, de kerk, de arbeidsverhoudingen en tenslotte in de hele samenleving. Naar Gods belofte! Voor het individuele leven en het volksleven is het vijfde gebod heilzaam. Dat zal blijken in het mensenleven en in de verhoudingen van de volgende vijf geboden: het ouderwordende leven (6), het zedelijke leven (7), het economische leven (8), het communicatieve leven (9) en zelfs het begeerteleven (10). 'Eerbied en respect' van het vijfde gebod zijn daarom de sleutelwoorden bij de opvoeding en vorming van onze kinderen. Voel je de bedoeling van de belofte?

Vandaar ook de uitleg van Paulus in de Efezebrief, waarmee we begonnen. Een

paar zaken vallen op. Let op de toevoeging gehoorzaam zijn 'in den Heere'. Ten diepste gaat het om de zalmakende genade in Christus Jezus. Waarbij zeker ook bedoeld wordt de piramide van het vijfde gebod, waarover het de vorige keer ging. Het oppergezag van God, de hoogste Gezagsdrager, die ouders en anderen bekleedt met volmacht. Daarbij is het altijd ondenkbaar dat de grenzen van Gods gebod worden overtreden, 'omdat God dat zou willen'. God moet altijd meer gehoorzaamd worden dan de mensen (Hand. 5:29).

De belofte is de eerste, die betrekking heeft op het persoonlijk leven van de aangesproken jonge generatie. (In het tweede gebod staat ook een belofte, die meer algemeen is en meer betrekking heeft op de oudere generatie). Dit is dus de eerste belofte van de tweede tafel. Wanneer het tot Gods eer strekt en tot de persoonlijke zaligheid, zal de zegen bij gehoorzaamheid beslist niet ontgaan. In dit leven en na dit leven. In eigen leven en in de leefomgeving. Want zegenrijk is het! Het gaat om het totale welzijn, in eeuwigheidslicht. Persoonlijk en zelfs maatschappelijk. Ervaar je de belofte bij het vijfde gebod werkelijk als een aansporing?

v. A.

Een nieuwe manier van bijbeluitleg [4]

De nieuwe hermeneutiek die in gereformeerd vrijgemaakte kringen opgeld doet, heeft allerlei gevolgen. In het vorige artikel legden we uit hoe het doorwerkt in het thema homoseksualiteit. In dit slotartikel staan we stil bij het onderwerp vrouw en ambt. In 2017 hakte de vrijgemaakte synode de knoop door en werden alle ambten opengesteld voor vrouwen.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

Aan de vooravond van de vrijgemaakte synode van 2005 vroeg een journalist aan de predikant E.A. de Boer, preses van de voorgaande synode, of het denkbaar was dat zijn kerkverband tien jaar later de vrouw in het ambt zou aanvaarden en homoseksuele relaties zou erkennen. De Boer antwoordde toen stellig: 'Nee. Zeer beslist niet. Dan zouden wij geen gereformeerde kerken meer zijn.' Twaalf jaar later stelde de synode echter wel alle ambten voor vrouwen open. Tevens stelde de synode een studiegemeenschap in over het thema homoseksualiteit. De uitkomsten daarvan zijn nog niet bekend. De ontwikkelingen onder de vrijgemaakten stellen ons helaas niet gerust.

Dynamisch

Tijdens de synode van 2017 lag er een rapport op tafel dat inzette bij de gelijkwaardigheid van man en vrouw in de schepping. Daarop volgde de erkenning dat zowel het Oude als het Nieuwe Testament een ondergeschikte positie van de vrouw laat zien. Echter, wat bijbelschrijvers 'heel gewoon' vonden, is daarmee nog geen voorschrift, aldus het rapport. Zij waren kinderen van hun tijd. Het Nieuwe Testament kent echter ook een 'ethiek van principiële gelijkheid'. Gods openbaring is daarmee

dynamisch en vertoont een vooruitgang. Deze uitspraken passen heel goed bij de nieuwe hermeneutiek. Het zal duidelijk zijn dat met deze inslag ook andere standpunten gaan schuiven.

Te beperkt

Nadat de synode alle ambten had opengesteld voor vrouwen, verscheen een boekje over het onderwerp van een vorige synodopreses. In het verleden, zo bekend ds. P. Niemeijer daarin, dacht hij dat hij een absoluut standpunt moest hebben over het onderwerp vrouw en ambt. Maar daar is hij vanaf gestapt. Het boekje laat zien dat juist de nieuwe hermeneutiek de predikant op een ander spoor zette rond vrouw en ambt. Tot voor enkele jaren was het hem volstrekt helder dat de Bijbel geen ruimte kent voor vrouwen in het ambt. Totdat hij de bijbelteksten opnieuw ging lezen. Hij erkent nog altijd het goed recht van de klassieke exegese, maar dat is volgens hem niet de enige manier om de Bijbel uit te leggen. Waren we in het verleden niet te beperkt? Daarom, laten we elkaars uitleg accepteren. Het boekje van ds. Niemeijer is sympathiek getoonzet. Tegelijkertijd is het ook onthutsend. Het is dus goed mogelijk om een ommezwaai te maken op een punt dat voor de kerk der eeuwen helder was. Dat is

leerzaam. Ook voor ons. Want wij zijn net zo goed vatbaar voor wat elders gebeurt.

Niet eenstemmig

Niet alleen in de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), ook in de Christelijke Gereformeerde Kerken groeit de druk om vrouwen in de ambten toe te laten. In 1998 besloot de generale synode dat de ambten gesloten bleven voor vrouwen. Negentien gemeenten vroegen de volgende synode om de besluiten te herzien. Dat gebeurde niet. Daarmee verdween het onderwerp voor een tijd van de synodetafel. Maar het komt zeker terug. Waarom?

In de Christelijke Gereformeerde Kerken zijn actieve theologen bezig om de geesten rijp te maken voor andere besluiten. Eén van hen is de predikant B. Loonstra. Op de achtergrond verzet hij veel denkwerk ten behoeve van de nieuwe hermeneutiek. Dat dateert al van 1994 toen zijn boek "De geloofwaardigheid van de Bijbel" verscheen. In zijn publicaties toont Loonstra zich een strijdbaar voorstander van zowel homoseksuele relaties als vrouwelijke ambtsdragers. In een recent boekje stelt hij dat onderwerping aan de man door vrouwen niet meer past in een tijd van gelijke rechten. Oude regels worden dan een juk en dat wilde Paulus volgens Loonstra's uitleg niet. Loonstra doet zijn best om zijn betoog helder op te bouwen. Toch heeft het iets ingrijpends, juist omdat het een signaal is waar de nieuwe hermeneutiek de kerken brengt. Uiteindelijk geeft dan toch de eigen cultuur de doorslag hoe de Bijbel wordt gelezen. De gevolgen daarvan zijn heel groot. Daarom is waakzaamheid blijvend geboden.

N.a.v. Pieter Niemeijer, "Over zwijgteksten, scheppingsorde en Geesteswerk. Bijdrage aan het denken over vrouw en ambt", uitg. De Vuurbaak, Barneveld; 111 blz.; € 14,95. En: Bert Loonstra, "Meedenken met Paulus. Letter en Geest in de bezinning op vrouw en ambt", Amsterdam; 127 blz.; € 12,95.

(slot)

Ds. G. Clements 25 jaar predikant

'Ik zie erg uit naar de vrucht'

J. Mastenbroek,
Gouda

Op 2 juni herdacht ds. G. Clements dat hij een kwarteeuw geleden tot predikant werd bevestigd door ds. K. de Gier. Hij had een beroep aangenomen van Nunspeet, als zendeling voor Afrika. In die dienst was zijn tekst Psalm 68:32b: 'Morenland zal zich haasten zijn handen tot God uit te strekken'. Op 28 juni 2000 deed hij intrede in Gouda met Psalm 122:9: 'Om des huizes des HEEREN onzes Gods wil zal ik het goede voor u zoeken'.

Op zondag 2 juni stond onze geliefde predikant stil bij de woorden uit Psalm 22:26a: 'Van U zal mijn lof zijn in de grote gemeente'. Na de preek volgden toespraken door ds. J.J. Tanis namens Classis en Particuliere Synode Noord-West, en ouderling M.J.W. Hoek. Daarna zong de gemeente hem staande Psalm 103:1 toe.

Ds. Clements is afkomstig uit een Godvrezend voorgeslacht. 'Overgrootvader Klaassen was licht hervormd in de Betuwse gemeente Elst. Hij had een groot gezin, acht kinderen. Het huisje staat er nog altijd, maar als je het ziet, denk je aan een schuurtje. Er was een metselaar bezig in de buurt. Deze man informeerde bij dorpsbewoners naar mensen met de vreeze Gods. Men wees

hem naar Klaassen. Maar daar wás geen Godsvreze! Hij sprak over Gods Woord. Dat zegende de Heere aan de harten. Ik geloof dat welhaast alle mensen uit dat gezin tot bekering kwamen.

Op verjaardagen werd veel gesproken over wie de Heere was. Eind van de avond werd een versje opgegeven. Dat maakte op mij grote indruk. Steeds vroeg ik of ik ook dat leven mocht leren kennen. En ... of ik een knecht van God zou mogen worden!

In Utrecht haalde Clements zijn doctoraal theologie. 'Toen waren er nog enkele professoren die Gods Woord eerbiedigden. Ik werd leraar godsdienst op de nieuwe Fruytier scholengemeenschap. Ik zag daar een mooie taak liggen om het vak Godsdienst vorm te geven. Tijdens het sollicitatiegesprek wees de voorzitter

naar een schilderij: Bunyan met het pak op zijn rug. 'Herkent u deze man in uw eigen leven?' werd mij gevraagd. Deze vraag zou het reformatorisch onderwijs van vandaag moeten stempelen!

En de gedachte aan het predikantschap?

'Lang bleef dat mij bezetten. Ik kreeg geen duidelijkheid. Een en andermaal ontving ik een bemoediging uit Gods Woord die op de roeping sloeg, als een prikkeling: 'Van U zal mijn lof zijn in een grote gemeente' (Ps. 22:26a). Maar ik kon er toen geen roeping in vinden. Totdat de Heere mij de last op de schouders legde en ik vrijmoedigheid kreeg om een attest te vragen. Ik werd aangenomen door het curatorium. Maar ik heb moeten leren dat het in Psalm 22 niet gaat over mij, maar over de grote Leraar ter gerechtigheid!

Wat heeft u in Afrika geleerd?

'Vier dingen: Men heeft daar grote achting voor de Bijbel. Vrouwen dragen alles op hun hoofd, zelfs Gods Woord, om het op de markt te lezen! Het tweede: Gemeenschapszin, het 'draagt elkanders lasten'. Het derde: Grote groei van de kerken onder jongeren. Het vierde: Het vermogen tot kruisdragen. 40 procent van de kinderen onder de vijf jaar stierf.

En wat heeft u van Gouda geleerd?

'Dat, wanneer je onze jeugd bemoedigt, zij leergierig is. De belijdeniscatechisanten laat ik een oudvader bestuderen en een scriptie schrijven. Zij doen dat doorgaans met toewijding. Ik dring erop aan dat ze na de catechisatieperiode zich blijven verdiepen in deze geschriften. Het is mijn uitzien dat ook het navolgende geslacht zijn hoop op God zou stellen en Zijn daden niet vergeten!'

Belijdeniscatechisanten 2019

Kerkelijk jaarboek 2019

Natuurlijk, het is een open deur, maar toch, de wereld is vol onrust, meer dan ooit tevoren. Het tempo waarin allerlei ontwikkelingen zich voltrekken, ligt hoog. En te midden van alle spanning en onrust verschijnt weer het Kerkelijk Jaarboek.

J. van 't Hul,
Lieren

Uit de verschijning van het nieuwe Jaarboek spreekt dat God getrouw is, ook over de kring van onze gemeenten, en dat ondanks onze trouwloosheid. De wereld mag dan vol gisting en woelingen zijn, God is de onveranderlijke, Hij blijft Dezelfde, in het verleden, in het heden en in de toekomst. Hoe die toekomst ook zal zijn en hoe kort de tijd misschien nog duren zal. 'Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid' (Hebr. 13:8). Dat het Kerkelijk Bureau jaarlijks een jaarboek laat verschijnen, is een goede zaak. God is een God van orde (1 Kor. 14:40) en daarom dienen in het kerkelijk leven alle dingen ook in goede orde te worden gedaan.

Verlies van leden

Uit het statistisch overzicht blijkt dat het aantal (doop)leden van onze gemeenten voor het eerst sinds jaren is gedaald (met 122). Het ledental liep terug van 107.786 (per 1 januari 2018) tot 107.664 (per 31 december 2018). Een ander cijfer dat in het overzicht opvalt, is dat het aantal toetredingen zo veel lager is dan het aantal onttrekkingen. Er waren 916 toetredingen tegenover 2480 onttrekkingen. Het zijn

slechts kille cijfers, maar achter ieder cijfer gaat een mens schuil, met een ziel voor de eeuwigheid.

Wat ook ieder jaar raakt, zijn de namen van de ambtsdragers en oud-ambtsdragers die de weg van alle vlees gingen. Zij gingen de oude weg naar 't graf. Een ambt maakt niet zalig, maar er waren er ook die met jaloersheid mochten worden nagestaard. Zij die in Christus geborgen zijn, zijn de strijd te boven. Alleen de gerechtigheid van Christus redt van de dood.

Twee Schriftgegevens

In het traditionele Jaaroverzicht stelt ds. J.J. van Ekeveld vast dat de samenleving steeds meer in het teken staat van het loslaten van God en Zijn Woord. Hij ziet hierin twee Schriftgegevens al meer werkelijkheid worden: de grote afval en de openbaring van de mens der zonde. 'Wordt de kerk des Heeren niet meer en meer teruggeworpen op haar laatste stellingen? Is er niet meer en meer sprake van een totale breuk met God en Zijn Woord. Men ziet al minder het belang van het christelijk geloof op alle terreinen van het leven. Het is alsof God aan het verdwijnen is uit onze samenleving. (...) Het gaat al meer naar die grote dag, waarop Christus komen zal. Die

dag die God alleen weet en die door Hem is bepaald. In zo'n wereld staan wij, ook als Gereformeerde Gemeenten. Zouden wij niet veel verder aangetast zijn door de geest van onze tijd dan wij denken?' En toch wil de Heere Zijn bemoeienissen met ons maken. 'In het jaar 2018 mocht van zondag tot zondag het Woord Gods nog klinken in de prediking, maar ook in de leesdiensten die de Heere gebruiken wil. Wij staan midden in deze tijd en dat gaat zeker niet aan ons voorbij, maar is het dan niet temeer een wonder dat de Heere nog blijken geeft van Zijn genadevolle aanwezigheid? We zouden toch niet durven zeggen dat de Heere niet meer werkt? Dat mogen we ook niet zeggen. Er moeten nog zondaren worden toegebracht tot de gemeente die zalig wordt. (...) Er zijn gelukkig ook getuigenissen van jonge mensen, die door de Heere in het hart gegrepen zijn!'

Eenheid en verdeeldheid

De kerk in Nederland is verdeeld en verscheurd. Ook kinderen van God zijn door kerkmuren van elkaar gescheiden. Het (openbare) gebed of de Heere bijeen wil brengen wat in waarheid bijeen hoort, lijkt te verflauwen. We kunnen het best onder de verdeeldheid uithouden, lijkt het. Soms is het of zoiets went, wat in zichzelf al een oordeel is.

Ook in 2018 zijn er zijn gesprekken gevoerd met de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, met de Hersteld Hervormde Kerk en met de Christelijke Gereformeerde Kerken. De broeders van de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland hebben aangegeven de zin van die gesprekken niet meer in te zien. Ze hebben zich teruggetrokken. Dat is diep verdrietig. Toch mag gezegd worden, schrijft ds. Van Ekeveld, dat in de gesprekken weleens gevoeld wordt dat er verbondenheid is rondom de waarheid over kerkmuren heen.

Het was Pinksteren, begin deze week. Het Woord is uitgegaan, te beginnen van Jeruzalem, en het zal, ondanks al onze zonden en schulden blijven uitgaan 'tot aan het uiterste der aarde', totdat de dag aankomt en alle schaduwen zullen zijn weggevloden.

Het jaarboek is te bestellen via www.kerkelijkdienstverlening.nl of tel. 0348-489900.

Boekennieuws

"Filippus en de kamerling", ds. A. Verschuure; uitg. Gebr. Koster, Barneveld; 138 blz.; € 14,50.

Filippus en de kamerling

De Moorman, een kamerling en een machtig heer van Candacé, de koningin der Moren, mocht een kostelijke belijdenis afleggen met hart en mond. Een heerlijke vrucht van het werk van de Heilige Geest, Die het Woord en de prediking van Filippus wilde gebruiken om deze heiden tot de kennis der zaligheid te brengen. Het Woord dat hij las, verstond hij niet. Hij had een uitlegger nodig. Daar zorgde de HEERE voor!

Onze geliefde broeder, verbonden aan de gemeente van Capelle aan den IJssel-Middelwating, zegt dat hij wel een gemeente vol zou willen hebben met zulke mensen. 'Met de Schrift op schoot en met een missend, schuldig, ongelukkig en buitenstaand leven. En met alles wat zij lezen, lezen ze zichzelf er steeds verder buiten. En ze verstaan maar niet hoe het opgelost moet worden. Er is een schreeuw om een uitlegger'.

Dan is prediken een aangename taak. 'En beginnende van diezelfde Schrift. Dat is ook een les: wij mogen nooit zomaar een tekst uit zijn verband rukken en dat ergens voor gebruiken. We moeten altijd zien: Wat zegt de Heere waar? Hoe wordt het bedoeld? Wat is de betekenis? ... Hij begon waar God begon. Hoe zouden we ooit over een lijdende en stervende Zaligmaker prediken, als we niet teruggaan naar het paradijs? ... Zal ik het nog anders zeggen? Filippus is begonnen in de eeuwigheid. Filippus is uiteindelijk geëindigd in de eeuwigheid'.

En de Geest wrocht mede en verheerlijkte Christus. Wat een wonder. Als de Moorman water ziet, begeert hij gedoopt te worden. 'Filippus stelt een onderzoek in en vraagt de Moorman: Hoe ligt dat nu tussen God en uw ziel? Als u van ganser harte gelooft, dan is het geoorloofd. Dat onderzoek is niet om de kamerling af te stoten. Maar dat is om die man eerlijk te behandelen'. Even later: 'Jonge vrienden, als je belijdeniscatechisatie volgt, dan zijn we daar blij om. De Heere vraagt: van ganser harte. Hij ziet naar waarheid in het binnenste'.

De kamerling mag door Gods genade met het hart belijden: Ik geloof, dat Jezus Christus de Zone Gods is. Geliefde lezer, mag u hem dit nazeggen op goede gronden? In deze uitgave leest u hoe het is en hoe het gaat.

ds. G. van Manen, Elspeek

"Als je nog jong bent...; artikelen van en voor jongeren in de eindtijd" (deel 2), J.M. van Wijk, J.W. Ruitenberg (red.); uitg. Gebr. Koster, Barneveld; 167 blz.; € 19,90.

Als je nog jong bent...; artikelen van en voor jongeren in de eindtijd

De samenstellers van dit boek, J.M. van Wijk en J.W. Ruitenberg, schrijven in hun Verantwoording: 'Na deel 1 van "Als je nog jong bent..." hebben we in overleg met uitgeverij Gebr. Koster uit Barneveld besloten om een tweede deel op de markt te brengen. Het doel van dit tweede deel is weer om als het ware om jou heen te staan en je tot steun te zijn en je te begeleiden op de weg door het leven. Op dat levenspad krijg je met allerlei dingen te maken. Bijvoorbeeld hoe je omgaat met andersdenkenden op school, op je werk en in je leefomgeving. Daarnaast willen we je tot steun zijn in allerlei praktische situaties. We denken dan o.a. aan je kerkgang en alles wat daarmee samenhangt. (...) Eigenlijk gaat het bij alle onderwerpen om het dienen van jouw Schepper in je jonge leven. Juist nu, als je nog jong bent...'

Na een meditatie van ds. J. van Laar over 'Waarmee zal de jongeling zijn pad zuiver houden?' (Ps. 119:9a) volgen 23 hoofdstukken waarin een groot aantal onderwerpen aan de orde wordt gesteld door zowel jongeren als niet-jongeren. Om enkele onderwerpen te noemen: een blik achter de schermen bij een koster, misbruik van mobiele telefoon tijdens de eredienst, dat er minder en vluch-

tig gelezen wordt, zich voorbereiden op het huwelijk, verslaving aan pornografie, Gods grootheid in de natuur, enz. Bij al het waardevolle dat in dit boek te vinden is, mag wel extra gewezen worden op het hoofdstuk dat waarschuwt tegen de evangelische beweging (doordrenkt van de on-Bijbelse leer van de vrije wil) en op het hoofdstuk dat indringend ingaat op occulte machten. Verhelderend is ook het gedeelte over 'Is een moslim ook een (soort) christen?'

Er is sprake van diversiteit en actualiteit – waarschuwend, vol ernst, vaak verrassend en steeds leerzaam. Voor iedereen, maar in het bijzonder als je jong bent.

ds. C. Hogchem, Aalburg

De zon daar

P.C. Beeke, Middelburg

Wat is een zondaar? vroeg de juf op de clubmorgen voor buitenkerkelijken. Het ging die morgen over de Farizeeër en de tollenaar.

Zou jij het antwoord weten? Misschien denk je: wij allemaal, iedereen maakt fouten. Jezus kwam voor zondaren, dus ook voor mij. Of: nee, het is voor alle gedoopten. Maar wat zegt de Heere Jezus? Hij vertelt over een tollenaar achterin de tempel. Die durfde niet omhoog te kijken, maar sloeg op zijn borst. 'O God! wees mij zondaar genadig.' Hij ging gerechtvaardigd naar huis. Vrijgesproken! 'Die zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.' De kerk zit vol met zondaren, dat klopt. Maar hoeveel lijken er op die zondaar uit Lukas 18:13?

Lastig, die moeilijke woorden op de kinderbijbelclub! Wat betekent 'tollenaar'? Fleur denkt terug aan de vertelling over Levi - afzetter! En 'genadig'? Voor sterke Steven niet moeilijk. 'Als ik van m'n broer win, moet hij genade vragen. Je verdient niks en krijgt het toch! Wie weet wat een 'zondaar' is? Op de klank af wijst Stijn naar buiten. Een bleek zonnetje breekt net door. Serieus klinkt het: 'De zon, dáár'.

'Zondaar', een vreemd woord voor ongedoopte kinderen. De juf hoorde het antwoord wel. Ze denkt na. Wacht eens, zei de ouderling ook niet zoiets op huisbezoek? 'De Zaligmaker ontvangt nóg zondaars en eet met hen. De zon is het bewijs, hoor'. Hij las Psalm 72: 'Zolang als er de zon is, zal Zijn Naam van kind tot

kind voortgeplant worden; en zij zullen in Hem gezegend worden'.

Werkt God nog in deze tijd? Onder jongeren, kerkmensen, onkerkelijken? Naast de Bijbel is de zon het beste bewijs dat Hij doorgaat. Al zit ze soms verscholen achter een dikke wolk, ze is er. Toch een mooi antwoord van Stijn, al bedoelde hij wat anders. Moed voor moedelozen, want..., de zon, daar!

vervolgverhaal

75

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

'Lees nog eens een stukje, Palko'. Palko leest voor uit 1 Korinthe 3.

Als de jongen het Boek dichtdoet, zegt de zieke: 'Ja, ik heb op dat fundament gebouwd: hout, hooi en stoppelen, en alles zal vergaan. Maar ik zal behouden worden, maar also als door vuur! O, had ik maar geleefd en gewerkt bij het licht dat ik nú bezit. Voor mij zal er geen kroon zijn. Wat moet de Heere daarboven met zo'n onnutte dienstknecht doen?'

Die nacht krijgt de zieke twee keer een bloeding. Maar als Palko de volgende morgen bij hem komt, glimlacht hij tegen hem. 'Maak je maar niet langer zorgen over mij, Palko. Ik ben veel beter nu. De

zware last die mij neerdrukte, is verdwenen net als de hevige pijn in mijn zij. Ik kan nu spreken zonder pijn.'

'Dan heeft de Heere geantwoord en dan zal alles weer goed komen', zegt Palko blij. 'Ja, mijn jongen. Hij heeft geantwoord. Vannacht was de dood dichtbij, maar vroeg in de morgen heeft Hij mij gesterkt door Zijn Woord. Lees het eens voor uit 2 Timótheüs 4.'

Met glanzende ogen luistert de zieke naar de heldere stem van zijn kleine kameraad. 'Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de

rechtvaardige Rechter in die dag geven zal, en niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning hebben liefgehad.'

'Dat is het, Palko. Ik weet nu dat die kroon mij uit genade gegeven is. Niet om enige dingen die ik gedaan heb, maar door de verdiensten van de Zoon van God. Hij is mijn Rechtvaardigheid, en Palko, het is voor hen die Zijn verschijning hebben liefgehad. O, wat verlang ik Hem te zien! Het is even stil in de ziekenkamer. 'Lees de eerste acht verzen van Psalm 62 eens'. Met tranen in zijn stem begint Palko: 'Een psalm van David...'

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Dordrecht,
ds. W.A. Zondag te Woerden.

Beroepen:

Te Carterton,
ds A.T. Vergunst te Waupun (USA).

UITZENDDIENSTEN

Op dinsdag 25 juni wordt Carolien Geluk uitgezonden naar Albanië als kinder-, jeugd- en vrouwenwerker. De uitzenddienst vindt plaats in de kerk van de Geref. Gemeente te Zeist (19.30 uur). Ds. J.J. van Ekeveld zal in deze dienst voorgaan. De uitzending wordt verricht door ds. W. Harinck, secretaris van het zendingsdeputaatschap. Na de dienst is er gelegenheid om afscheid te nemen van Carolien.

PZC Zeist

Op 2 juli wordt de familie J.S. Baan uitgezonden naar Ecuador. Baan gaat werken in Machala. De uitzenddienst wordt gehouden in de Eskolkerk, Poldermolen 1 te Houten. De Woordverkondiging vindt plaats door ds. W.

Harinck. Ds. G.W.S. Mulder verricht de uitzending. Na de dienst is er gelegenheid om afscheid te nemen van de familie Baan. Er is gelegenheid om mee luisteren via: <https://www.kerkmroep.nl/#/kerken/10228>.

ZGG en kerkenraad Utrecht

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK 2019

Pag. 224, gem. Nieuwerkerk:

Koster is nu: J. Dooge, Deltastraat 18, 4306 BK, Nieuwerkerk; tel. 0111-641600, mobiel 06-38370327, e-mail: sdooge@solcon.nl.

ZONDAG 3

WAT IS HET MEEST BIJZONDERE DOEL DAT GOD MET ZIJN SCHEPPING VOORHAD?

DE EER EN HET GROOTMAKEN VAN ZIJN NAAM. HIJ HEEFT DE REDELIJKE SCHEPSELEN GESCHAPEN OPDAT HIJ DOOR HEN GEKEND EN IN EEUWIGHEID GROOTGEMAAKT ZOU WORDEN.

ZACHARIAS URSINUS

Mededeling Curatorium NRC

Het curatorium van de Netherlands Reformed Theological School, in vergadering bijeen in Grand Rapids op woensdag 5 juni, kan tot zijn blijdschap mededelen dat het vrijmoedigheid heeft gevonden om een student toe te laten tot de studie voor predikant. Het betreft P. Kleijer (47) uit Coalhurst (Alberta, Can.). Kleijer is werkzaam als meubelmaker en komt oorspronkelijk uit Kootwijkerbroek. In 2010 is hij met zijn vrouw geëmigreerd naar Alberta. Mevrouw Kleijer is als onderwijskracht werkzaam aan onze school in Coalhurst. De Heere zij hen beiden de komende tijd goed en nabij. Dat het

hun beider beleving zou mogen zijn wat God tot Mozes sprak: 'Zou Mijn aangezicht moeten medegaan om u gerust te stellen?' (Ex. 33:14).

De curatoren kunnen tot hun blijdschap ook mededelen dat student H. de Leeuw na vier jaren van studie met ingang van 10 juni beroepbaar kon worden gesteld voor de gemeenten. Dat er voor hem maar veel gebed zou mogen zijn, opdat hij licht mag ontvangen over de weg die voor hem ligt. Student J.R. Slingerland mocht worden bevorderd tot het tweede jaar van zijn studie.

Het was in waarheid een goede en gezegende curatoriumdag, en we mogen wel met David zeggen: 'De zachtmoedigen, dit gezien hebbende, zullen zich verblijden' (Psalm 69:33).

We wensen de docenten de komende weken enige rust toe, opdat ze straks met hernieuwde ijver hun arbeid weer ter hand zullen mogen nemen.

Het is ons uitzien dat de Heere Zelf de genomen besluiten met Zijn onmisbare zegen wil bekronen.

Namens het curatorium,
Ds. H.D. den Hollander, scriba

Berichten

ZANGAVONDEN

Kesteren - Herst. Herv. Kerk, J.M. Kolffstraat, zat. 15 juni, 19.30 uur, psalmzang met bovenstemgroep Wouterswoude en Waddinxveen, organist Pieter Heykoop, leiding ds. W. Mouw, collecte t.b.v. De Schutse.

Leusden - Dorpskerk, Arnhemseweg 75, zat. 29 juni, 19.30 uur, Ver. Bovenstem Ouderkerk a/d IJssel, Arie van der Vlist, orgel, leiding ds. W. Visscher, appelwoord door veldwerker uit het Midden-Oosten; collecte voor Stichting Ismaël.

WANDEL-, VAAR- EN FIETSTOCHTEN

Op zaterdag 15 juni organiseert de activiteitencommissie van de Geref. Gemeente

te Yerseke een wandeltocht voor meiden en vrouwen (vanaf 15 jaar). Start 9.45 uur in Veere. Deelname € 15,- p.p. Opgeven: info@nieuwbouwgergemyerseke.nl of 06-30615994. Meer informatie: www.nieuwbouwgergemyerseke.nl

Op de zaterdagen 15 juni en 13 juli worden in Enkhuizen een stadswandeling (o.l.v. een gids) met een rondvaart gehouden. De wandeling begint om 13.30 uur, de rondvaart om 15.00 uur. Vertrekpunt: kerk van Geref. Gemeente, Klopperstraat 12. Voor aanmelden: mail naar stadswandelingenkhuzen@gmail.com of bel met Marit Bos 06-13497107. Vrijwillige bijdrage t.b.v. kerkgebouw Enkhuizen.

Op zaterdag 22 juni is er een fietstocht in Noord-Holland met bezoek aan de Zaanse Schans. Start tussen 10.00-11.00 uur, Zeedijk 4, Assendelft; kosten p.p. € 5,-; gezin € 25,-; fietshuur mogelijk; opgave voor 20 juni: jhotting@kliksafe.nl of tel. 075-6165855. Opbrengst is t.b.v. renovatie kerk Ger. Gemeente Westzaan.

ZENDINGSVOND HARDINXVELD

Op dinsdag 18 juni (19.30 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam (Buitendams 118) een zendingsavond gehouden. D.L. Elenbaas, oud-evangelist in Ecuador, verzorgt een presentatie over Ecuador.

Kerkdiensten

ZONDAG 16 JUNI 2019

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 9.00 en 14.30 uur stud. P.C. Vlot; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Arnhem 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. P.D. den Haan; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuisen 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 15.00 uur ds. W.A. Zondag; Bodegraven 10.00 uur ds. W. Harinck en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Borsselle 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 uur ds. H.A. van Zetten; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 15.30 uur ds. B. Labee; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Den Helder 10.00 uur ds. R.A.M. Visser en 17.00 uur ds. G. Heijkamp; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Dordrecht 18.30 uur ds. P.D.

den Haan; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.00 uur ds. E. Bakker; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enter 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Goes 9.30 en 18.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. W.J. Karels; 's-Gravenpolder 18.00 uur ds. J.M.D. de Heer; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J. Driessen; Haamstede 19.00 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Hendrik-Ido-Ambacht 11.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot en 18.30 uur stud. M.L. Dekker; Hilversum 18.00 uur ds. A. Schot; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Hoogeveen 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Kapelle-Biezeling 17.00 uur ds. C.J. Meeuse; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G.

Beens; Kortgene 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. M. Karens; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 15.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Leiderdorp 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Lelystad 15.00 uur ds. G. van Manen; Lisse 10.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 9.30 en 15.30 uur ds. E. Bakker; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Zuid 16.00 uur ds. S. Maljaars; Middeltharnis 9.30 en 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Mijdrecht 15.30 uur stud. M.L. Dekker; Moerkapelle 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Naaldwijk 19.00 uur ds. H. Brons; Nieuw-Beijerland 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 10.00 uur stud. M.L. Dekker en 19.00 uur ds. M.H. Schot; Nieuwerkerk 14.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Nieuwe-Tonge 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Nijkerk 18.30 uur ds. M. Joosse; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 14.30 uur ds. G. Pater; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Opheusden 10.00; Opperdoes 16.00 uur ds. R.A.M. Visser;

Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 19.00 uur ds. G.J. van Aalst; Oude-Tonge 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Poederoijen 14.30 uur ds. F. Mulder; Poortvliet 14.30 uur ds. K. Boeder; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.00 uur ds. M.H. Schot en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Rijssen-Noord 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Rijssen-Zuid 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Centrum 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.30 en 18.30 uur ds. B. Labee; Sint Philipsland 18.30 uur ds. C. Harinck; Sliedrecht 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Soest 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Spijkenisse 10.00 uur ds. W. Silfhout en 16.00 uur ds. M.H. Schot; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. B. van der Heiden; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.P. Baaijens; Utrecht 13.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 10.00 uur (H.A.) ds. C. Harinck; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. D. de Wit; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 15.30 uur ds. P. Mulder; Zoetermeer 10.00 uur ds. H. Paul; Zwolle 15.00 uur ds. J.B. Huisman.

DINSDAG 18 JUNI 2019

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. C.J. Meuse; Drachten 19.30 uur ds. G. van Manen; Hoogeveen 19.30 uur ds. M. Joosse; Middelburg-Zuid 19.30 uur (tijdrede) ds. J.B. Zippro; Oosterland 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Poederoijen 19.30 uur ds. G. Pater; Urk 19.30 uur ds. E. Bakker.

WOENSDAG 19 JUNI 2019

Aalst 19.30 uur (openb. bel.) ds. H.J. Agteresch; Barendrecht 19.30 uur ds. S. Maljaars; Berkenwoude 19.30 uur stud. P.C. Vlot; Boskoop 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Den Helder 19.30 uur ds. E. Bakker; Dordrecht 19.45 uur ds. J.B. Huisman; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Herkingen 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Hilversum 19.45 uur ds. S.W. Janse; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. J. Schipper; Hoofddorp 19.45 uur ds. A. Schreuder; Hoogeveen 14.00 uur (huw.bev.)

ds. D.W. Tuinier; Hoogvliet 19.45 uur ds. M. Karens; Kapelle-Biezeling 19.30 uur (tijdrede) ds. J. de Kok; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C. Hogchem; Leiderdorp 19.30 uur ds. G. Pater; Meeuwen 19.30 uur ds. W. Visscher; Melissant 19.30 uur ds. D. de Wit; Mijdrecht 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. K. Boeder; Nieuwer ter Aa 19.30 uur (GBS-dienst) ds. C. van Krimpen; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Nijkerk 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Oostvoorne 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Opperdoes 19.30 uur ds. L. Blok; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-West 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Scherpenzeel 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Sint Annaland 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Beens; Waardenburg 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn.

DONDERDAG 20 JUNI 2019

Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. C. Hogchem; Beekbergen 19.30 uur (voor de zending) ds. P.D. den Haan; Benthuizen 13.30 uur (huw.bev.) ds. H.A. van Zetten; De Valk-Wekerom 14.00 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Delft 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Genemuiden 19.30 uur stud. P.C. Vlot; Kootwijkerbroek 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Kruijningen 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Leerdam 19.30 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder; Naaldwijk 19.45 uur student Dekker; Nieuw-Beijerland 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Oude-Tonge 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Poortvliet 19.30 uur ds. W.J. Karels; Ridderkerk 19.30 uur (voor de zending) ds. C. van Ruitenburg; Sprang-Capelle 19.30 uur

ds. A. Verschuure; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. A. Schot; Westkapelle 15.30 uur (huw. bev.) ds. J. de Kok; Zoetermeer 19.30 uur ds. P. Mulder.

VRIJDAG 21 JUNI 2019

De Valk-Wekerom 14.30 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Werkendam 14.00 uur (huw.bev.) ds. M.T. Al-Chalabi.

ZATERDAG 22 JUNI 2019

Kampen 19.00 uur ds. D.W. Tuinier.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 16 JUNI 2019

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsmann; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen? Voor € 495,- per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar. Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud. Info: www.es-vakanties.nl of 055 3030083.

Op vakantie naar Canada? Kijk op www.CanadianHolidayRentals.ca voor **accommodaties** en **autoverhuur**.

Jongen (18) zoekt m.i.v. het nieuwe cursusjaar **zelfstandige woonruimte in Rotterdam** i.v.m. studie. 06-50805685.

Te huur voor vakantie of bed & breakfast: nostalgische schaapskooi voor 6 personen op de Veluwe in Stroe, 5 min. van bos en heide. Tel. 06 - 22 37 62 20. Vrij v.a. 12 aug. tot en met 7 sept. Speciale prijs! www.schapenhok.nl

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op mini-camping "Klein Oudenhorst": 10-persoons vakantiehuisje (rolstoel-toegankelijk), sta-caravans en kampeerplaatsen. Tel: 0343-481558 / 0640023232 www.kleinoudenhorst.nl

Te huur in Kootwijkerbroek: vrijstaande woning met 3 slaapkamers en een flinke bergruimte voor max. 1 1/2 jaar. Tel. 06 53405696.

Te huur in Berkenwoude, vanaf 1 juli: 3 kamer woning met berging. 0182-362690

Rustig en mooi wandelen in Hoog Sauerland.
www.huizesolagratia.net

Psalmzangavond met Bovenstem
D.V. Zaterdag 22 juni 2019
M.m.v. Bovenstemgroep Katwijk
Organist: André Nieuwkoop
Opening & Meditatie: Ds. B. Reinders
Collecte: MAF Nederland
Adres: Abelenlaan 41
Locatie: HHG Ouderkerk a/d IJssel
Kerk open: 18:45 uur | **Aanvang:** 19:30 uur

Gezocht: woonruimte voor 2 vrouwelijke leerkrachten. **Omgeving Rhenen.**
Per 1 aug./sept. Contact: 0611501518

Nog enkele weken vrij. **Keurige en ruime B&B in Rijssen.** Voor 2 pers., rolst.vr. Prachtige en rustige omgeving.
Voor info zie refoportaal.nl:
Aaltjes pottery. Tel. 0624523291

DE VLOERENKONING.NL
Topkwaliteit betaalbare PVC vloeren, laminaat en parketvloeren. Tevens het juiste adres voor professioneel schuren van uw houten vloer.
Afspraak maken? 06-19557166

CURSUS GODSDIENST ONDERWIJS TOERUSTING

Welkom op nieuwe basiscursus

De CGO basiscursus (2 jaar) start op D.V. zaterdag 7 september in Amersfoort, Dordrecht, Goes en Rijssen en in Gouda op donderdag 5 september a.s. Na twee jaar kunt u deelnemen aan een vervolgjaar. Bij voldoende resultaat krijgen cursisten na twee jaar een certificaat en na het derde jaar een CGO-diploma. (De huidige cursisten A2, B1/B2 starten op dezelfde data.)

Welkom op de C-cursus

De C-cursus is een verdiepingcursus. Dit jaar met zes ochtenden lessen over 'Puriteinen, toen en nu' en drie ochtenden Bijbelkunde. De C-cursus wordt gehouden in Amersfoort, Dordrecht en Goes die resp. beginnen op 12 oktober, 9 november en 21 september. In Goes wijkt het cursusprogramma af.

Leergang Puriteinen, toen en nu

Op 3 oktober start in Gouda de leergang 'Puriteinen, toen en nu'. Zes avonden over De Westminster Confessie, Samuel Rutherford, John Owen, Jonathan Edwards; R.M. M'Cheyne en hedendaagse vertolkers zoals Keller, Piper en Sproul. Inleiders: ds. J.J. van Ekeveld; dr. W. Fieret; ds. W. Visscher; ds. W. Harinck; J.H. Mauritz en W.B. Kranendonk.

Leergang Israël en de Bijbel

Er worden opnieuw twee cursussen in samenwerking met het Deputaatschap voor Israël aangeboden. De basisserie in Dordrecht, Julianakerk. Deze cursus start 24 september voor 8 avonden. Thema's: Jodendom in historisch perspectief; de vervangingsleer getoetst; Joodse rituelen en feest e.a. Op 17 september start in Barneveld, Adullamkerk de verdiepingcursus Israël van 5 avonden. Deputaten en medewerkers werken mee aan het programma.

Leergang Evangelisatie

In Goes start op D.V. 24 september een mooie cursus Evangelisatie van 7 avonden. Tijdens 14 lessen zal les gegeven worden over evangelisatie in bijbels-gereformeerd perspectief. Wat betekent evangeliseren in onze tijd? Jeugd- en kinderevangelisatie e.a. Met medewerking van ds. M. Joosse, evangelisten en medewerkers in het evangelisatiewerk.

Leergang Vervolgde kerk

Een speciale leergang in Veenendaal over de kerk in lijden en vervolging. Deze cursus wordt in samenwerking met Bijzondere Noden georganiseerd. Deskundige docenten geven les over de Vroege Kerk en de Reformatie; vervolging in Noord- Korea, Midden-Oosten, China, Houding van Islam en Hindoeïsme ten opzichte van christenen. Start 12 september.

Voor meer informatie en aanmelding
www.cgo.nu (toerusting).

CURSUS GODSDIENST ONDERWIJS

**HET UITGEVEN
VAN PURITEINSE
WERKEN IN
DUITSLAND:
EEN ERESCHULD
VOOR
NEDERLAND**

De Duitstalige landen horen bijna niets meer over de enige troost beide in leven en sterven. Wilt u helpen? Schenk dan tijdens uw vakantie een goed boek.

Bestellen kan via onze website www.svvhed.org.
Voor giften: NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

E-mail: info@svvhed.org

Witgoed specialist

altijd zeker van je zaak

MOLENAAR WITGOED zoekt een
(LEERLING) VERKOPER
van huishoudelijke apparaten
in Dordrecht.

Ben je klantvriendelijk en handig
en denk je op MBO-niveau?
Of wil je dit leren via BBL-traject?
Neem dan contact op met
dhr. J. Verhey, tel. 078-6311044
(zaak), 0628777276 (app)
of stuur een mail naar
molenaarblusserdam@
witgoedsspecialist.nl

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

De Verrassing
Bungalowpark
Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar
verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp
aan kinderen, jongeren en volwas-
senen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor
psychologisch onderzoek,
indicatieaanvragen en onderzoek,
begeleiding en training van mensen
met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

Luxe compleet ingerichte
SAFARITENTEN op campings in Drenthe
en op de Veluwe. Nu 30% korting!
www.sfeertent.com

Terschelling - Ommen - Hardenberg
t.h. chalets/stacars op chr. campings
v.a. € 175 p.w. 0512-516096
Kijk op www.vdsluisvakanties.nl

www.scheurfotokaarten.nl
Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid.
Een scherpe prijs voor de verkoping op
uw eigen vereniging en/of goede doel.
info@scheurfotokaarten.nl
0317-616735 / 06-51564461

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

**Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen**

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out ·
depressie · faalangst · fobie ·
gedragsproblemen · identiteitspro-
blemen · lichamelijke spannings-
klachten · negatief zelfbeeld ·
onzekerheid · opvoedingsproble-
men · paniek · piekeren · PDD-
NOS · relatieproblemen · slaap-
problemen · somberheid · span-
ning · stress · syndroom van
Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Metern

www.villaweijpoort.nl
Bijeenkomsten, zakelijk en privé.
Nieuwerbrug. Midden in het Groene Hart
van Holland. Laat u verrassen!

T.h. nette **vak. woning** in bosrijke omg. van
Gardenen. In juli of september er nog een
weekje tussenuit? Nu leuke aanbieding.
Tel. 06-30941088.

Begrafenisonderneming
Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
www.begrafenisondernemingtreur.nl

HARKES
Begravenissen

Voorofscheweg 15a
2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN
BEGRAVENISSEN

H Heijkop's
Houtsnijwerk
Houtsnijwerk.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

wesotronic

installatie professionals

Bij Wesotronic bieden we ruimte voor het Woord

W. www.wesotronic.nl
T. 0180-692004
E. AV@wesotronic.nl

Geluidsinstallatie
Beveiliging

Projectie
Digitale liturgieborden

Single of getrouwd, gescheiden of anders geaard?

Voedt u kinderen op of helpt u mee in het jeugdwerk?

Rouw, depressie, een beperking?

Heeft u te maken met dit soort thema's of komt u ze tegen in het pastoraat? Kijk dan eens op de website van het Adviesplein gemeente & gezin.

www.gemeenteengezin.nl

Adviesplein
gemeente & gezin

begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

CAMPING EN CHALETPARK

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN

www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

KOSTER

EEN ZORGZAME
BEGRAFENIS

Scherpenzeel / Barneveld e.o. (24/7):
033 277 0555

Tarieven en gratis wijsbeschikking op:
kosterbegrafenisonderneming.nl

40
Jaar

De Vluchtheuvel

Christelijke psychosociale hulpverlening

uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten

Hulp bij persoonlijke
en relatieproblemen
**Betrokken &
vertrouwd**

Steun ons werk

met uw **jubileumgift**

op IBAN NL85 INGB 0004 3255 63 t.n.v. De Vluchtheuvel

ANBI

www.stichtingdevluchtheuvel.nl 0113-213098

www.derooboeken.nl
Vanaf NU al uw bestellingen
GRATIS verzonden (binnen Ned.)

Tevredenheid
door kwaliteit,
met behoud
van identiteit

**Werken in de
Kraamzorg!**

We zijn op zoek
naar oproep
kraamverzorgenden

Informatie/sollicitatie
0187-48 91 73 www.shgzorg.nl

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Zoekt u een mediator of organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl
www.bvisserconsultancy.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannes Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

Stolk Orgels

NIEUWERKERK A/D IJSEL

Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 96 52

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)

033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Begravenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk

Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Relaties

Seksualiteit

Burn-out

Onzekerheid

ADHD - Autisme

Identiteit

Opvoeding

Rouw

WWW.ABCONSULTS.NL

ABCONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

VLC
van lodenstein
college

Wie komt ons
ONDERWIJS
versterken?

Goed voor nu en later!

Kijk voor informatie op:
www.vanlodenstein.nl/vacatures

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Goedewil en Wilniet

Het valt mij op dat er van die 'goedbedoelende' kerkgangers zijn die spreken van genade in hun leven. Wilt u er iets over schrijven?

Goede wil

Het is alle eeuwen door zo geweest dat er mensen lijken te zijn (wij zijn geen hartenkenner) van goede wil. Mensen die niet leerden dat ze 'ganselijk onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad'. Onbekend met de werkelijkheid dat we allen van nature dood zijn door de zonden en misdaden. Dat we van onszelf onbekwaam zijn om iets te doen dat God kan behagen. Dat we best godsdienstig kunnen zijn, goedbedoelende kerkgangers zijn die spreken van genade. Maar dat het eigenlijk niets anders is dan gevolg van onze opvoeding, goede voorbeelden uit onze jonge jaren of eigengerechtigheid. En met dat alles geestelijk dood.

Lezer(es), zullen we ons onderzoeken? We reizen samen naar de nimmer eindigende eeuwigheid. Het is nodig wat de goedbedoelende farizeeër Nicodémus hoorde uit de mond van de Heere Jezus: 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien' (Joh. 3:3b). Dan zijn we geen kaf maar koren. Dat Godswonder ligt achter de naamswijziging in het verhaal hieronder.

Wil niet

'Zoals u in het kopje kunt lezen: mijn naam is Wilniet. En ik schrijf u deze woorden, omdat mijn familienaam steeds meer dreigt te verdwijnen. En helaas niet op de goede manier. Ik leg het u uit. Allereerst iets over de voorgeschiedenis van mijn naam. Zij is de oudste naam

van deze wereld. Daar ben ik niet trots op, want over het ontstaan valt helaas niets goeds te vertellen. Zij is geboren uit een opstand tegen een zeer goede en wijze Koning. Een verschrikkelijke daad, een grote schande, mag ik wel zeggen. Daardoor veranderde onze zeer schone naam, Goedewil, in onze huidige naam.

In mijn voorgeslacht komen bekende mensen en geschiedenissen voor. Wellicht kent u er wel een paar: Jona, Manasse, Paulus of Augustinus. En misschien heeft u ook gehoord van één van onze grootste veldslagen, 400 jaar geleden te Dordrecht. De naam Wilniet, hoewel dus geen naam om trots op te zijn, is toen bevestigd en gehandhaafd.

In onze familie wordt heel verschillend omgegaan met onze naam. Er zijn er die hun naam met trots dragen, er alles aan doen om dat ook kenbaar te maken. Ze willen er voor geen goud vanaf. Ze genieten er juist van. Maar er zijn er ook, op alle leeftijden, die er aan ontdekt worden wat hun afkomst is en wat hun naam betekent. Na een kortere of langere ellendige tijd, waarin zij zonder uitzondering aan de bedelstaf geraken, ontvangen zij een nieuwe naam, die geschreven is op een witte keursteen, en die zij alleen zelf kennen. Daarna zijn zij de gelukkigste leden van onze familie, want hun oude naam is rechtmatig en definitief verdwenen.

Maar, en nu kom ik tot de reden en noodzaak van deze woorden, de laatste tijd zijn er steeds meer familieleden die menen dat zij zelf hun naam kunnen veranderen. Zij nemen onrechtmatig hun oorspronkelijke naam weer aan: Goedewil. Uiterlijk leven zij onder die naam verder, maar helaas hebben zij niet in de gaten dat hun naam in het Register ongewijzigd blijft. Ernstig moet ik hertegen waarschuwen, want het loopt uiteindelijk niet goed met hen af. Graag verwijs ik hen naar het verslag van de veldslag te Dordrecht. Het is bijzonder heilzaam om daar goed kennis van te nemen. En onderzoekt u dit verslag maar op de wijze van de inwoners van Beréa. Tot slot wil ik u, lezers van dit alles, nog een geheim verklappen. Ik wees u al op de ouderdom van mijn familienaam. En of u het nu wel of niet beseft, u bent allen van dezelfde afkomst. Van nature draagt u allen dus dezelfde ellendige familienaam als ik: Wilniet! Het is mijn wens dat wij allen deze naam rechtmatig voor eeuwig kwijt mogen raken.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.